

BRIGITTE RIEBE

A remény napjai

BRIGITTE RIEBE

A remény
napjai

Berlin nővérei 3.

GENERAL PRESS
K Ö N Y V K I A D Ó

A mű eredeti címe
Die Schwestern vom Ku'damm – Tage der Hoffnung

Copyright © 2020 by Rowohlt Verlag GmbH,
Reinbek bei Hamburg

Hungarian translation © Berecz Zsuzsa

© General Press Könyvkiadó, 2021

Az egyedül jogosított magyar nyelvű kiadás.
A kiadó minden jogot fenntart,
az írott és az elektronikus sajtóban
részletekben közölt kiadás és közlés jogát is.

Fordította
BERECZ ZSUZSA

A borítót
KISS GERGELY
tervezte

ISBN 978 963 452 475 5

Kiadja a GENERAL PRESS KÖNYVKIADÓ
1086 Budapest, Dankó utca 4–8.
Telefon: (06 1) 299 1030

www.generalpress.hu
generalpress@lira.hu

Felelős kiadó KOLOSI BEÁTA
Műszaki szerkesztő DANZIGER DÁNIEL
Felelős szerkesztő KISS BÉLA

Nyomta és kötötte GENERÁL NYOMDA Kft., 2021
Felelős vezető Hunya Ágnes ügyvezető igazgató

Prológus

Berlin, 1958. február

Sosem fogja elfelejteni.

A mandulazöld és ónszürke párizsi háztetőket.

Az éjjeli Szajna ezüstös csillogását, amikor decemberben lehullik az első hó.

A naplementekor néha már szinte ibolyaszínben játszó égboltot.

A galambok hangos turbékolását a Notre-Dame előtt.

A női cipők türelmetlen kopogását a *trottoir*¹, hiszen a párizsi nők mindig rohannak valahová.

A Quartier Latin utcáiról esténként kiszűrődő harmonikazene foszlányait, amelyek olyan szépek és szomorkásak, mint semmi más a világon.

A gyomrát összeszorító éhséget és a feloldozást, amelyet egy falat meleg bagett jelenthet.

A fekete dohány ízét a nyelvén, amitől olyan nagyon felnőttnek érzi magát az ember.

A huzatos manzárdban töltött szerelmes éjszakákat, amelyek az otthon érzését hozták el számára.

Az aktrajzolás Monsieur Colbert-nél, aki megtanította, hogyan kell a modellt túpontosan megfigyelni.

De ugyanúgy nem fogja feledni a keserű könnyeket és

¹ járda (*francia*)

a mély kétségbeesést sem, amelyet azután érzett, hogy a barátja, Pascal egyszer csak már nem érezte magában a művészi elhivatottságot, és a biztos kenyérkereset reményében visszaköltözött a szüleihez Lyonba. Emberfeletti erőfeszítésébe került megszabadulni a bénító fájdalomtól, amíg egy kesernyésen hideg reggelen rá nem ébredt: vissza kell mennie Berlinbe.

Itt áll hát, a Párizsba menekülése után tizenhat hónappal, dideregve és korgó gyomorral a Berlini Állatkert vasútállomáson: Florentine, a Thalheim nővérek legfiatalabbika, az érzényében egyetlen *centime* nélkül, mert az utolsó frankja ráment a vonatjegyre. A hátizsákjában mindössze néhány ruhadarab, azoknak alig van súlyuk. Nehézzé a rajzfüzetei tesszik, amelyeket Párizsban az utolsó oldalig telerajzolt, na meg Paul Celan rongyosra olvasott *Mák és emlékezet* című verseskötete, amelyet mindig magánál tart, mert a költő szavai színekké lényegülnek át a fejében. És ott lapul a legbecesebb kincse, a képeit tartalmazó sötét mappá is, amelyet egy pillanatra sem veszít szem elől, jöllehet az utóbbi hónapok termésének legjavát már postai értékcsomagként hazaküldte.

Ez a kincs a közeljövőben még a hasznára válhat. Hátha ez lesz a záloga annak, hogy felvegyék.

A vonaton képtelen volt aludni az izgalomtól, ezért mostanra szédelgett az álmoságtól. De hová menjen?

A családjával az elmúlt hónapokban nemigen tartotta a kapcsolatot. Mindössze néhány levelet írt Silvie-nek, és még annál kevesebbet *mamannak*, amelyet bizonyára az apja is azonnal látni akart, hiszen ő mindig a legrosszabbtól tartott.

Menjen mégis a szüleihez a Branitzer Platz-i előkelő villába? Biztosan nagy kő esne le a szívükről, ha a legkisebb lányuk hazatérne, de nem kellene sok, hogy halálra kínozzák őt a jó szándékú intelmek és előírások litániáival.

Vagy menjen a legidősebb nővéréhez, Rikéhez, aki Charlottenburgban a Giesebrechtstraßen lakik az olasz férjével, Sandróval és két gyermekükkel, Annával meg Matteóval? Hát biztosan Rikétől is megkapná a magáét...

Menjen esetleg a középső Thalheim lányhoz, Silvie-hez, aki mindig a pártját fogta? De hiszen azóta, hogy férjezett nő és anya lett, ő is átállt a nyárspolgárok táborába. Flori nem érzett magában kirobbanó kedvet ahhoz sem, hogy sokáig egy fedél alatt maradjon a nővére érces hangú könyvkiadó férjével és kisfiával...

A nővérei nem is lehettek volna különbözőbbek egymástól. Gyakran azt érezte, olyanok, mint a tűz és a víz. Már nem is tartotta számon a viszálykodásaikat és a perlekedéseiket. Mégis tudta, hogy Rikét és Silvie-t összeköti valami, amit ő sosem pótolhat be, bármennyi idős legyen is: egy teljes évtizednyi közös élettapasztalat, mielőtt ő a világra jött. Tudta, ez a közösen töltött életút képes egységbe forrasztani a nővéreit, ha igazán szükség van rá.

Hogyan is tudna ő ringbe szállni?

Az okos és lelkiismeretes Rikével, aki a háború utáni években újjáépítette a családi áruházat, és minden nehézséggel képes megküzdeni. Vagy az érzéki és extrovertált Silvie-vel, akiből mára ünnepezt rádiós lett, és aki mindenkit képes a bűvkörébe vonni. Mi marad mellettük neki, a család legifjabb sarjának? Ráadásul őt más anya szülte – az a Claire, aki nyilvánvalóan a nyomába se léphet apus első feleségének, a legendákkal övezett Almának. A helyzetet alaposabban megvizsgálva tehát a nővérei számára ő csak egy féltestvér, és pontosan így is érezte magát a jelenlétükben: jelentéktelennek, gyerekesnek és teljességgel fölöslegesnek. A rajzolás nélkül, amely a külvilág felé nyíló kaput jelentette számára, Flori bizonyára ki sem bírta volna. Nehéznek így is nehéz volt a helyzete. Ki

kellett eresztienie a tüskéit ahhoz, hogy érezze, létezik. Ellen kellett szegülnie a kényszerítő körülményeknek, és ki kellett mutatnia az akaratát ahhoz, hogy észrevegyék. Főként azonban erőt kellett vennie magán, és mindig másképp cselekedni, mint ahogy a nővérei cselekednek.

Még Oskar értette meg őt a legjobban, Silvie ikerfivére, aki éppúgy egész életében fittyet hányt a konvenciókra, mint ő. Ám egy éve már Oskar is az anyja mellett pihen a családi sírban a Westenden, a heerstraßei temetőben. Florit nagyon mélyen érintette a fiú tragikus balesete. Akárcsak Oskar, ő is James Dean lelkes rajongója volt, akinek csak úgy falta a filmjeit. A sors rettenetes fintora, hogy Oskar is egy elegáns sportkocsiban lelte halálát, akárcsak a példaképe. Hogyan mehetett el épp ő, aki kiállta a háború borzalmait és még az évekig tartó orosz hadifogságot is? Miért épp egy olyan ember, mint Oskar, aki tele volt humorral, féktelen életkedvvel és pezsgő elevenséggel?

Flori máig képtelen felfogni, ami történt, és mindig kirázza a hideg, amikor rágondol. A napok óta tartó kínzó fejfájása egyre erősödik, és az orra is ismét folyni kezd. Lehet, hogy mégis elkapott valami rosszfajta influenzát?

Legalább addig ki kell bírnia, amíg elgyalogol a Bleibtreustraßéig, Frida nagy egykori lakásáig, amely már oly sok családtag számára adott otthont. Akárki lakjon is most ott, biztosan nem fog megtagadni tőle egy kis ételt és egy meleg fekhelyet.

De mi lesz, ha mégis?

Akkor más megoldás után fog nézni.

Flori céltudatosan nekiindul.

Már az első lépés után olyan érzése támad, mintha soha el sem ment volna. Berlin illatai teljesen másak, mint Párizsói – nyersebbek, puritánabbak, egyáltalán nem olyan pompáza-

tosak, és egy fikarcnyit sem déliesek. Inkább érezni az utcán felgyülemlett kosz szagát, mint az osztrigaillatot, inkább a szén, a sült kolbász és az olcsó mustár szagát, mint parfümfelhőt. Flori mégis mohón szippantja be a berlini levegőt.

A Ku'damm minden négyzetcentiméterét ismeri. Természetesen elsőként a Thalheim Divatáruház előtt áll meg, mindjárt a híres sétány elején. Az áruház homlokzata fényárban úszik, a mérhetetlen áramköltség dacára, amely miatt az apja évek óta háborog. Rike jól tette, hogy ragaszkodott ehhez az ötletéhez, nyugtazza magában Flori. A háború utáni újjáépítés éveiben persze ő még túl kicsi volt ahhoz, hogy az ebben rejülő koncepciót felfogja. Mint egy drágakő, úgy fénylik az áruház a sötét, téli éjszakában, eleganciát, komolyságot, divatos légkört sugározva. A szovjet blokád elleni küzdelem idején az akkor tizenéves Flori színes képeket rajzolt a város nevezetességeiről, hogy a megfáradt és meggyötört berlini vásárlókört felvidítsa. Még csak kilenc év telt el azóta, neki azonban úgy tűnik, mintha már vagy fél évszázada lett volna.

Legalább fél évszázada.

A klasszikusan díszített kirakatokra csak néhány futó pillantást áldoz. Valamennyi ablaktáblán ott éktelenkedik fehér szalagra pingált, otromba vörös betűkkel a *Végkiárusítás* felirat. Bizalomgerjesztőbben is megoldhatták volna, mélézik el Flori egy pillanatra. Egy csapásra felidéződtek benne a KaDeWében töltött fáradságos tanulóévek és velük együtt természetesen a Pascalhoz fűződő emlékek is. Ösztönösen megőrizza magát, mintha így megszabadulhatna tőlük.

Soha többé nem engedi meg egyetlen fickónak sem, hogy ennyi fájdalmat okozzon neki.

Ahogy kirakatot sem fog többé dekorálni, erre ünnepélyes fogadalmat tett, még ha a család titkon arról álmodozik is, hogy így vonják be a vállalkozásba. Flori teljesen más terveket

dédelget. Nem sokkal a náci hatalomátvétel után született, a harmadik birodalom alatt lett iskolás, átélte a háború és a bombatámadások borzalmait, majd 1945 után egy olyan békeidőszak szemtanújává vált, amely sosem nézett szembe igazán a múlttal, és amely több kérdést hagyott nyitva, mint amennyit megválaszolt – ez a sok-sok tapasztalat robbanékony elegyként forrong benne. Flori számára egyetlen dolog nyújthat megváltást: a művészet.

Üdvözlésként biccent egyet a Vilmos császár emléktemplom romjai felé, amelynek szétlőtt tornyát a berliniek bárdolatlanul csak langalétaként emlegetik. Még mindig nem állították helyre, ami furcsamód kissé megnyugtatja Florit, hiszen ez is azt bizonyítja, hogy nem is volt távol olyan sokáig.

Innen már megszorozza a lépteit, maga mögött hagyja a Gloria mozit, ahová Wanja Krahl annak idején, az 1953-as Berlinalén visszaszolgáltatta a családjának, mint valami talált tárgyat. Silvie később szakított a férfival, de Flori máig titkon izgalommal gondol vissza a jégzöld szemére és a reszelős hangjára.

Mennyire elképesztően naiv volt akkoriban! A június 17-i felkelés alatt ifjú lázadóként a kelet-berlini barátnője, Franzi oldalán lengette a forradalmi zászlót... Ezekkel a gyerekes fantáziákkal Franzi jegyet váltott több mint egy év sínylődésre a hírhedt dessau-i fiatalkorúak börtönében. Hogy eközben mi történhetett vele abban a nyugat-berlini lakásban, ahová hullarészegen került a két vén kéjenc társaságában, arra már gondolni sem mer.

Az utca átellenes oldalán álló Kempinskire új szinteket építettek, az ablakokból fény szűrődik ki. Azon az oldalon, ahol ő az utcaköveket koptatja, most halad el a Staebe-Seger Áruház mellett, amire viszont egy pillantást sem veszteget. Apus gyakran bosszankodik e miatt a vetélytárs miatt, pedig

sokkal nyárspolgáribb a kínálata, mint az övék. Most persze még ezek a ruhák is jól jönneek neki, hiszen Párizsban semmi pénze nem volt ruhák vásárlására.

Flori végignéz magán. Szakadt farmer, félretaposott csizma, gyűrött, sötétkék düftinkabát, amely megérett a tisztításra, a haját pedig egy ósrégi, karimás, piros kötött kalap alá rejti: most bizonyára nem választanák meg szépségkirálynőnek. Inkább madárijesztőre emlékeztet. Ó! Egy Thalheim!

Hirtelen nevetnékje támad, majd szinte felnyerít, és nem bírja abbahagyni a kacagást. Néhány járókelő utánaforrul, ami csak még jobban mulattatja. Aztán mégiscsak elkomolyodik, és folytatja az útját. Flori ismeri a tékozló fiú történetét, aki rongyosan, de lélekben megtisztulva tér haza.

De mi van a tékozló lányokkal?

A Bleibtreustraße sarkán egy pillanatra ismét megáll, áttekinti a rajzmappáját a másik hónalja alá, és mély lélegzetet vesz. Már majdnem a célhoz ért, ezeken az utolsó métereken mégis nyúlóssá válnak a lépteik, mintha egy gumiszalag kötné össze a lábát.

Végre itt áll a 33-as szám előtt.

A bejárat fölötti boltíven még mindig ugyanaz a női fej fogadja a látogatókat, akár egy barátságos kapuőr. A kapucsengőn jobbra, a második emeleti lakás mellett is ott van még a Thalheim név, íves betűkkel pingálva. Flori bátran megnyomja a gombot. A kapu berregő hangot ad, és kinyílik. Alig néhány lépcsőfokot tesz meg, amikor egy pajkos, fekete-fehér keverék kutya fut elé. A csonka farkát csóválva üdvözli őt, és egészen a másodikig kíséri. Az ajtóban Gregor áll, mellette pedig Hotte, a karján egy tépett fülű, szürke cirmos macskával.

– Flori! – kiált fel meglepetésében az unokatestvére.

– Teljes életnagyságban – válaszolja a lány széles mosollyal, és a sapkáját levéve felfedi a vöröses fűrtjeit, amelyek

a hajtöve felé feketébe fordulnak, mintha egy festékes üveg-
cse ömlött volna rájuk. A kutya szeretetében ficáncol Gre-
gor lábánál. – Visszajöttem idegenhonból. Fáradt vagyok,
átfagytam, kicsit náthás is vagyok, és nagyon-nagyon éhes.
Folyamodhatnék egy kis ételért és szálláshelyért Noé bár-
kájában?

– Mi az hogy! – rikkantotta Hotte, Gregort megelőzve.
– Gyer' be, kincsem! Mingyá' kész a húsgombóc.

1

Berlin, 1958. április

A küldemény a reggeli postával jött. Flori keze remegni kezdett, amikor meglátta a feladót: Képzőművészeti Főiskola, Hardenbergstraße 33.

– Megjött a levél – mondta a konyhába visszatérve, ahol a két férfi az asztalnál reggelizett. – Ajjaj! Máris megremegett a lábam alatt a talaj.

Hotte és Gregor ma kivételesen lazábbra vehette a figurát. Ahogy minden második szombaton, Gregornak ma sem kellett bemennie az építészirodába, Hottét pedig egy kollégája helyettesítette az állatmenhelyen. Az asztal körül ott ólalkodott Lupo, a fekete-fehér kan kutya, aminek valaki szétzúzhatta a farkát előző életében, és Madame Coco, a tépett fülű macskahölgy; mindketten a lehulló falatokat vizslatták. Néhány napja a házi bestiárium egy nagy kalickával bővült, amelynek a régi kredencen találtak helyet. Lakói Csipi és Csupi, az elárvult, viharvert tollazatú törpepapagájpár voltak, és megállás nélkül csiviteltek. Hotte a legszívesebben még több állattal gyarapította volna a családot, ám Gregor itt meghúzta a határt.

Nem teljesen alaptalanul, gondolta magában Flori.

Az ő szálláshelye most az egykori nappaliban volt, ahonnan az unokabátyja kipakolta a makettjeit, hogy helyet csináljon számára, és így igencsak szűkösen lettek a lakásban. Hot-

tét ez láthatólag nem zavarta, Gregor azonban érezhetően levegő után kapkodott, és úgy tűnt, nagyobb térre vágyik.

– Akkor üljé’ le, és nyissad ki azt a borítékot! – biztatta a lányt Hotte csillogó szemmel. – Hadd örüljünk má’ mi is veled!

Flori feltépte a borítékot, olvasni kezdte, és az arcára döbbenet ült ki, majd a fejét csóválva újra átfutotta, és a padlóra ejtette.

– Mi az? – kérdezte Gregor. – Teljesen elsápadtál. Csak nem rossz hír?

– Mindennek vége – jelentette ki Flori színtelen hangon. – Nem akarnak. Legjobb, ha meg is halok...

– Egy ilyen tehetséges lányt, min’ te? – csattant fel Hotte. – De hát a képeid, amiket mutattál, annyira klasszak. Hová tették a professzor urak a szemük’, hogy ezt nem látják?

– Az az átkozott érettségi – sziszegte Flori. – Azt reméltem, szemet hunynak majd felette, hiszen a szakmai gyakorlatomat lezártam, több mint egy évig Párizsban voltam, és a rajzmappámat is elküldtem nekik. De úgy tűnik, ez nem győzte meg őket. – Zokogva rogyott le a székre. – Mindennek vége...

– Ilyen egyszerűen feladnád? – nézett szigorú tekintettel az unokahúga szemébe Gregor, miután felvette és ő is átolvasta a levelet. – Azt hittem, a művészet az életed!

– Az is! A rajzaim nélkül valószínűleg már rég nem élnék. De szerinted mitévő legyek most? Láncoljam magam a főiskola kapujához, és kezdjek éhségstrájkba, amíg fel nem figyelnek rám? – méltatlankodott Flori. – Kudarcot vallottam. Már megint. Persze nálam ez nem újdonság.

– Butaság! Ha magadat hibáztatod, azzal senkinek sem tesszel jót. A helyedben azért megpróbálnék még egyszer beszélni velük. Amúgy is be kell menned a mappáért. Talán

adódik alkalom egy kis kötetlen beszélgetésre. Fundálj ki valamit, tedd oda magad! Kreatívnak elég kreatív vagy. Ha pedig nem jön össze, legfeljebb majd újra megpróbálsz...

– De hát én félnék vagyok, ha nem tudnád! – csattant fel a lány. – Mégpedig nagyon félnék. Talán kívülről nem látszik. Még egy évet várjak? Azt nem bírom ki.

– Akkor itt az ideje, hogy kibújj a bőrödből, és meggyőzd őket. Ingyen semmit sem adnak ebben az életben – vágott vissza Gregor. – Az álmainkért küzdeni kell, Flori. És higgy nekem, tudom, miről beszélek!

Vajon a Hotte iránt érzett szerelméről beszélt, amely hivatalosan bűncselekménynek számított, ők mégis megtalálták a módját, hogy együtt legyenek? Gregor sűrű, sötét szemöldöke között most mindenesetre megjelent egy éles barázdá, amitől idősebbnek hatott. Jóllehet Gregornak egyenes Thalheim-orra volt, és az apja, Carl világos szemét örökölte, hirtelen megdöbbenő hasonlatosságot mutatott a sötét hajú anyjával, akinek a szeszélyességétől Flori gyermekként mindig tartott. A válása és Jürgen Grothe potsdami lelkipásztorral kötött házassága óta azonban Lydia nyitottabb és barátságosabb lett. Grothe két felnőtt lányának, Luisának és Amelie-nek is szerető mostohaanyjává vált.

Az álmainkért küzdeni kell – mintha ő ezt nem tudná! Most még Gregor is meg akarja rendszabályozni! Pedig az utóbbi hetekben olyan jót tett neki az unokatestvére nyugalma és nyíltsága. Ő korántsem volt olyan beszédes, mint az öccse, Paul, aki saját zenekart vezetett, és reggeltől estig be sem állt a szája. Gregor keveset beszélt, de mindig épkezláb dolgokat mondott. Tavaly sikerrel vett részt a berlini Interbau építészeti kiállításon, ahol a szakma felfigyelt rá, és most már kedvére válogathatott is a nevesebbnél nevesebb építészirodák ajánlatai közül. Flori imádott vele a lakóterek új koncepciói-

ról beszélni, és közben kicsit a Weimarban alapított Bauhaus-ról is kiokosodott, amelynek Gregor feltétlen híve volt. Maga is meglepődött, milyen békésen együtt tudott élni vele és az élettársával, Hottéval. Flori végre úgy érezte, komolyan veszik, és többé nem az a buta liba, akibe mindenki belerúghat.

Erre most jön ez a kiábrándító fordulat! Ezek szerint Gregor is pont olyan, mint a família többi tagja. *Csináld ezt, ne csináld azt, gondolkodj el ezen... és főleg: térj végre észhez...!* Részben éppen azért menekült Párizsba, hogy megszabaduljon ettől a vég nélkül zakatoló imamalomtól, amely nem hagyott neki nyugtot. De a terve sajnos nem működött. A gyötrő hangok oda is el-kísérték. Egyedül a műterembe nem voltak képesek behatolni. Amint krétát vagy ecsetet ragadott, és dolgozni kezdett, azonnal csend vette körül. Csend és mérhetetlen világosság.

Most azonban egyszer s mindenkorra elveszíti ezt a boldogságot.

Apus természetesen ellenezné, hogy művészetet tanuljon, *maman* pedig, ahogy máskor is, most is biztosan az apja pártjára állna. Flori ezért inkább homályban hagyta a továbbtanulási terveit. Abban bízott, elég lesz, ha a jó hírrel szembesíti a szüleit, ami majd úgyszólván jobb belátásra téríti őket. Ám ez a terve füstbe ment.

Flori fogta a levelet, galacsinná gyúrte, és dühösen a sarokba hajította. Majd olyan hirtelen mozdulattal állt fel, hogy a széke zörögve feldőlt. Beviharzott a nappaliba, és onnantól egy órán át Elvis Presley *Jailhouse Rock*-ja dübörgött a szobában, míg végül csend nem lett.

Flori csak sötétedés után jött elő. Gregor a konyhaasztalnál olvasott, Hotte pedig hagymát pucolt. A tűzhelyen egy lábasban víz zubogott. A serpenyőből fűszeres darált hús illata szállt.

– Csak nem bolognai spagetti? – tudakolta reménykedve Flori.

– Pedig nem érdemled meg, amilyen gyerekesen viselkedtél – vakkantotta Hotte.

A felvágott hagymát a forró olajba tette, megfonnyasztotta, majd hozzáadta az apróra vágott paradicsomot.

– Tudom én aztat – motyogta Flori szégyenlősen. – Sajnálom. Szerintetek ebben jó benyomást fogok holnap tenni a tanárookra? – Azzal kecsesen körbefordult.

Amikor Párizsból hazatért, a szüleit megdöbbenetette a lányuk elhanyagolt külseje. Az apja a *lochard*¹ szót dörmögte maga elé, és hozzátette, ez a kinézet méltatlan egy Thalheimhoz, *maman* pedig csak idegesen forgatta a szemét. Claire azon nyomban a hálószobájába sietett, és egy halom ruhával megakadva tért vissza. Volt ott minden, mi szem-szájnak ingere: pulóverek, nadrágok, szoknyák és egyberuhák minden mennyiségben. Claire ügyelt a vonalaira, így hát ami rá jó volt, az illett a lányára is, aki hozzá hasonlóan filigrán alkatú volt.

Ám Flori megmakacsolta magát.

– Hagyj nekem békét ezzel a dámamódival! – ellenkezett. – Ilyen unalmas göncöket manapság csak öregasszonyok hordanak. Fiataloknak való ruhát nem is tartotok az áruházatokban?

Claire vérig sértve azonnal telefonált Silvie-nek, aki beleegyezett, hogy privát bevásárlótúrára vigye a hűgát a Thalheim Divatáruházba. Végigjárták az első emeleten nemrégiben berendezett Hula Hoop részleget, amely hemzsegett a divatosabbnál divatosabb blúzoktól, alsószoknyáktól és farmernadrágoktól. Flori komor ábrázata egyre jobban feldehült, mert sok kedvére való dolgot látott. A nővérek végül két

¹ csavargó (*francia*)

jól megtömött papírzacskóval hagyták el az áruházat. Ezt követően egy kis erősítőt vettek magukhoz az áruháztól egy köpésre lévő, tarkabarka bútorokkal berendezett jégbüfében, amelyenből mostanában Berlin-szerte egyre több nőtt ki a földből. Mintegy véletlenül csatlakozott hozzájuk Rike is, ami egy pillanat alatt megkeserítette Flori szájízét.

– Ez most befektetés az új életedbe, amelyet örömmel finanszíroztunk – trillázta a legidősebb nővére, miközben a forró eszpresszójával kis híján megégette a nyelvét. – De most már semmi morgás és követelőzés, értetted? A családnak alaposan össze kellett húznia a nadrágszíjat, hogy Oskar örületes hiteltartozásait kifizessük. A tartalékaink jelentősen megcsappantak, és sajnos aranytojást tojó tyúkunk nekünk sincs. Huszonnégy éves vagy, Flori. Itt az ideje, hogy végre kitaláld, merre tovább, és lassan a saját lábadra állj.

– Ne hidd, hogy örökké a pénztárcátokon akarok élősködni! – válaszolta a fogai közt Flori, és hirtelen nem ízlett neki a banánhajó. – Még az is lehet, hogy gyorsabban meg tudok állni a lábamon, mint gondolnátok.

– Akkor ki vele végre, mik a terveid! – kapcsolódott be Silvie is a beszélgetésbe, aki szinte hozzá sem nyúlt a joghurtos fagyaltkelyhéhez. – Elég a titkolózásból!

Rike olyan buzgón bólogatott, hogy az elegáns, paradicsompiros kis kalapja majdnem letáncolt a fejéről.

– Végtére is elég sokáig voltunk türelemmel – fűzte tovább a húga szavait.

Tessék, a két nővére már megint szétválaszthatatlan egységbe forrott, amellyel szemben Flori teljesen védtelennek érezte magát. Természetesen majd beavatja a családot a terveibe, de csak akkor, ha már felvették a képzőművészeti főiskolára.

Akkoriban még komolyan bízott ebben...

Erre most itt ez a csapás.

Hangosan felsóhajtott. Bárcsak legalább ezt az akadályt leküzdötte volna már! De ilyen hamar nem adja fel, erre egyszer már szentül megesküdt.

Legalább Silvie tanácsai hasznosak voltak. Flori jól érezte magát az új pepita mintás nadrágjában, a fehér blúzában, a fekete V nyakú pulóverében és az olajzöld, lezser kabátjában. A foltosan befestett hajfürtjeit néhány nappal ezelőtt egy fodrászszalonban állig érő frizurává szelídítették, amely a megszokott rézvörös színben keretezte Flori keskeny arcát.

Gregor és Hotte egyelőre némán ült a konyhában.

Flori lassan még egyszer körbefordult a saját tengelye körül.

– Na? Mit szóltok? – sürgette az asztalnál ülőket.

– Jó leszel így holnap! – sóhajtott Hotte, Gregor pedig elismerően bólintott. – De mér’ nem veszel sose’ szoknyát? Megvan hozzá a lábad!

– Soha! – csattant fel Flori. – Nem titkárnőtanfolyamra megyek. Hát nem vagyok így is csinos? – kérdezte kissé kockettáló mozdulattal. – Még csak az kéne, hogy kirakati próbababának nézzenek a képzőművészeti főiskolán!

– Mert szerinted a valamirevaló művészek rongyokban járnak? – szállt vitába az unokahúgával Gregor. – Nehogy azt hidd! Az igazgató, Karl Otto professzor is építész, sok évtizedes szakmai tapasztalattal a háta mögött. És én még nem találkoztam olyan építésszel, aki slamposan járt volna.

Flori a Hotte és Gregor által előző este jóváhagyott ruha-összeállításban, elszorult szívvel lépett ki ezen a hétfői napon a házból, hogy megtegye a Hardenbergstraßéig vezető rövid utat.

Kétségekkel és aggodalommal teli éjszaka állt mögötte.

Hiszen végső soron nem a külső a lényeg, hanem a művészi tehetség, és abban egyáltalán nem érezte magát biztosnak. Lehet, hogy a képzőművészeti főiskola nyomós okkal utasította vissza, és nem is a hiányzó érettségi miatt? Hogy a művészet terén még zöldfülű, azt Flori maga is jól tudta, még ha Párizsban az aktrajzolás meglepően jól el is sajátította. Néhány hónapig még heti két estén egy magánrajziskola kurzusára is el tudott járni, amíg el nem fogyott a pénze. Azután már csak Pascal maradt modellnek, és készült róla néhány szép tanulmány, amelyek nagy részét dühből és csalódottságból elégette azután, hogy a fiú olyan szégyenletesen elhagyta. Lehet, hogy az aktrajzolás azért is ment olyan könnyen Florinak, mert már kislányként is gyakran elképzelte, milyenek lennének az emberek ruha nélkül. A Thalheim családban folyton-folyvást a ruhák körül folyt az eszmecsere, tehát szinte szükségszerű volt, hogy az ellentétes utat válassza: ő az ember lényegét akarta megfogni, azt akarta láttatni, ki rejtőzik valójában az álarc mögött. A háború után, a városi lödörgei során néha egészen használható modellekre bukkant. Természetesen nem voltak teljesen pucérok, de némelykor olyan hiányos öltözetet viseltek, hogy a ceruzájának könnyű dolga volt. Ezeket a korai skicceket senkinek sem mutatta meg. Most is valahol a családi villa pincéjében szenderegtek egy láda mélyén, és valószínűleg a tulajdon alkotójuk ítélőszéke előtt sem álltak volna már meg a helyüket.

Vajon elegendő-e az a csöpp tehetség, amellyel meg van áldva, amikor semmiféle tapasztalata sincs?

Valószínűleg nem.

A Hardenbergstraße felé közeledve a lába egyre nehezebbé vált. A bátorsága teljesen az inába szállt a hatalmas és impozáns épület láttán, amely körül kislányként oly sokszor ólálkodott vágyakozva.

Ha elutasították, akkor elutasították. Csak nevetségessé teszi magát az értelmetlen kukacoskodással. Valószínűleg az lenne a legokosabb, ha minden paláver nélkül elkérné a rajzmappáját, és a lehető leggyorsabban elinalna, mielőtt még kellemetlen helyzetbe kerül.

Akkor hát tényleg vége a játéknak? Egyszer s mindenkorra? Flori szeme könnybe lábadt, pedig megfogadta, hogy nem fog sírni. Az egész család rá fog szabadulni, ha kiderül, hogy kudarcot vallott.

Flori, a vesztes... Flori, aki semmire sem vitte... Flori meg a zavaros álmai...

Az sem derítette jobb kedvre, hogy a meleg tavaszi nap cirógatta a hátát, a keskeny gyepsávban pedig tarka virágok dugták ki a fejüket a föld alól. Jókedvű kerékpározók haladtak el mellette, az utcákat elfoglalták a mopedek, és egy-két mérész kabriótulajdonos már nyitott fedéllel furikázott. Flori úgy érezte, a világon senki sem érti meg őt. Minden sötétnek és reménytelennek tűnt.

Amit megtapasztaltam, csak én tapasztalhattam meg. Csavargó vagyok – harsogta az előtte elhaladó járgány autórádiójából egy férfihang, és rögtön utána dallamos nevetésben tört ki. Ez kirángatta Florit a gondolataiból.

Hirtelen hangos fékcsikorgást hallott, amelyet dühödt dudakoncert követett. Flori az imént anélkül lépett az úttestre, hogy körülnézett volna.

– A fene egye meg! Mégis hová tette a szemét? Egy hajszálon múlt, hogy nem ütöttem el...

Tőle karnyújtásnyira egy áramvonalas, türkiz színben csillogó sportkocsi állt. A vezető letekerte az ablaküveget – egy napszemüveges fiatal hölgy volt, aki a feje köré egy színes selyemsálat csavart. A hölgy lendületes mozdulattal kikapcsolta az autórádiót.

Amint a napszemüvegét levette, Florinak, aki közben a járda biztonságos terepére menekült, a meglepetéstől a lélegzete is elállt.

Tiszta arc magas járomcsonttal és sötét, mandulavágású szemmel, amelyet kifogástalanul felvitt smink emelt ki – milyen sokszor megjelent ez az arc az álmaiban!

– Franzi? Franzi Rath? De hát ez lehetetlen! – kiáltotta Flori.

– Flori! Megáll az ész! Várj csak, leállítom a motort! – Franzi pár méterrel előrébb hajtott, és beállt két autó közé, de nem szállt ki.

Flori utánament.

– Úgy nézel ki, mint egy filmcsillag! – Hirtelen üresnek érezte a fejét, és csak ámuldozott Franzi külsején. – És a sminked is... meg ez a drága teveszőr kabát...

Az egykori barátnő csak legyintett.

– Nyugalom, ez mind csak kölcsönbe van. Ki kellett csíp-nem magam, mert ma délután castingra megyek Grunewald-ba. A színházban nem számít, hogy nézel ki, csak az, hogy hogyan mondd a szöveged. Aki viszont filmben utazik, nem úszhatja meg a rongyrázást, anélkül esélye sincs szerepre. Még a nevem is megváltoztattam: a filmiparban Lyss Ramoner néven futok. Azért ez teljesen más hangzású, mint a derék Franziska Rath, nem igaz? És te? Hogy megy a sorod?

– Nem is tudod, mennyire hiányoztál! – kerülte ki Flori a választ. – Két embert szerettem igazán, és az egyik te voltál.

– Te is hiányoztál nekem – vágta rá gondolkodás nélkül Franzi, és a szavai őszintén csengtek. – Sokszor gondoltam rád.

– Miért tűntél el hát egy szó nélkül az életemből? – kérdezte tovább Flori. – Nagyon megbántottál, tudod? Egészen Párizsig menekültem.

Franzi arcára halvány árnyék borult.

– Mert az élet néha lavinaként elsöpri az embert. Én legálábbis így éltem meg. Idő kellett, míg újra levegőhöz jutottam, nem is beszélve a teljes felépülésről. Közben dolgoznom is kellett, hogy el tudjam tartani magam. – Végigsimított az arcán, és hamiskásan Florira mosolygott. – Most viszont itt állok, és úgy beszélek, mintha mi sem történt volna. Pedig égre-földre megesküdtem, hogy többé nem állok szóba senki-vel, aki a Thalheim nevet viseli. De hát nem olyan egyszerű ez... hiszen mindennek ellenére mégiscsak a ti kétes hírű társaságotokhoz tartozom én is. Te a legkevésbé sem tehetsz róla.

Flori értetlenül bámult a barátnőjére. Miről beszél Franzi?

– Nem beszéltek neked a drámáról, ami köztem és Oskar között zajlott? – kérdezte Franzi a fejét csóválva.

– Milyen drámáról beszélsz? Egy szót sem értek.

– Hát ez mindennek a teteje! Nem mondták el neked? Pedig igazából gondolhattam volna: ez is tipikus Thalheim-szokás. Mindent szépen a szőnyeg alá söpörni, amíg egyszer ki nem robban onnan. – Visszahelyezte az orrára a napszemüvegét, és a barna disznóbőr kesztyűbe bújtatott kezével lendületesen megpaskolta az anyósülést. – Szállj be, Florentine Thalheim! Azt hiszem, beszélünk kell!

– De nekem még be kell ide ugranom a rajzmappámért, neked meg fontos jelenésed van...

– Ez most fontosabb. Innen két sarokra van a Stein kávézó, ott nyugodtan tudunk beszélni.